

TAJEMNE
POROZUMIENIA,
CZYLI KOLUZJE

MARTA NIEDŹWIECKA

SPIIS TREŚCI

ZASADY FUNKCJONOWANIA ZWIĄZKÓW	1
CZYM SĄ KOLUZJE?	1
ETAPY ROZWOJU DZIECKA	1
JAK PRACUJĄ KOLUZJE?	2
PODSTAWOWE TYPY KOLUZJI	2
POZYCJE W KOLUZJACH	3
RODZAJE KOLUZJI C.D.	4-7

ZASADY FUNKCJONOWANIA ZWIĄZKÓW

- Zasada odgraniczenia: Para musi się określić zarówno na zewnątrz jak i wewnątrz.
- Zachowania regresywne („dziecinne”) i progresywne („doroste”) nie powinny być rozdzielone między partnerów jako spolaryzowane.
- Zasada równowagi poczucia własnej wartości: Partnerzy muszą czuć, że każdy z nich jest równorzędnym członkiem związku.

Przestrzeganie tych zasad nie gwarantuje dobrego związku, ale stwarza ramy w jakich może się rozwijać satysfakcjonująca relacja.

Jeśli związek permanentnie ma problem z nieprzestrzeganiem jednej bądź kilku wymienionych zasad, zazwyczaj wynika to z problemów zakorzenionych głęboko w nieświadomości, sięgających wczesnych dziecięcych relacji z rodzicem, czy opiekunem.

CZYM SĄ KOLUZJE?

Koluzja oznacza zmwowę. Tyle, że zмова w związku jest nieświadoma. Jest paktem zawartym bez świadomej zgody ludzi, ale takim który kształtuje ich zachowania. Wynika z traum, nieprzepracowanych konfliktów wewnętrznych i ma związek ze wzorcami więzi. Cały ten zestaw czynników wraz z czynnikami nieświadomymi warunkuje zachowania osób wchodzących w relacje.

ETAPY ROZWOJU DZIECKA

Charakter każdej osoby kształtował się w toku wielu przeżyć. Każde dziecko musiało przejść różne fazy rozwoju i rozwiązać dla siebie fundamentalne konflikty rozwojowe:

- Potrzeby przywiązania
- Potrzeby relacji
- Potrzeby ekspresji
- Potrzeby indywiduacji

Jeśli na którymś z etapów rozwoju dziecko napotkało duże trudności, jego styl charakteru będzie naznaczony mechanizmami obronnymi pochodzącymi z tego etapu.

JAK PRACUJĄ KOLUZZJE?

Koluzja jest negatywnym sprzężeniem partnerów na gruncie nieświadomości. Toczą wspólną grę o określonych zasadach, która opiera się o ich wspólny, nierozwiązany problem.

Para może być w tarapatkach, regularnie się kłócić, nie dogadywać się w podstawowych kwestiach, ale każdy z partnerów czerpie z takiego związku wystarczająco dużo, by decydować się na pozostawanie w nim. Innymi słowy, partnerzy współpracują na gruncie nieświadomym.

Teoria koluzji zakłada, że choć wnosimy do związku indywidualne treści wynikające z uwarunkowań osobistych, to dobieramy się tak, by treści te ze sobą współbrzmiały. Nierzadko zdarza się więc, że problemy każdego z partnerów znajdują w relacji wzmocnienie i prowadzą do powstania błędnego koła oczekiwań i niespełnienia. Partnerzy przerzucają się oskarżeniami, ale równolegle nieświadomie współpracują na rzecz utrzymania takiego właśnie porządku rzeczy.

Podobieństwo konfliktu wewnętrznego partnerów napędza związek, ale nie powoduje wyjścia z impasu. Napięcie generuje odmienne podejście do tego samego problemu np. autonomii vs. zależności. Bardzo ważne jest to, że w związku koluzyjnym jedna strona identyfikuje się z pozytywnym, świadomymi aspektami relacji i w tym samym momencie projektuje na drugą osobę wszystkie nieświadome, niezgodzone treści (np. ja jestem opiekuńcza, a on zupełnie nie).

- Partnerzy mają wrażenie, że są swoimi przeciwieństwami.
- Próba samowyleczenia przez przyjmowanie regresywnej lub progresywnej postawy, która przyciąga partnera.
- Po pewnym czasie próba samowyleczenia rozbija się, ujawniają się wyparte treści oraz części Ja scedowane na partnera.

PODSTAWOWE TYPY KOLUZZJI

- **Koluzja narcystyczna** – na ile zrezygnować z siebie, na ile stopić się z partnerem? Odpowiada potrzebie bycia ważnym i bezwarunkowo przyjętym.
- **Koluzja oralna** – troska o kogoś a wymaganie opieki. Odpowiada potrzebie troski i opieki.
- **Koluzja analno-sadystyczna** – władza versus poddanie, kontrola versus autonomia. Odpowiada potrzebie autonomii.
- **Koluzja falliczno-edypalna** – pasywność, bierność, rola męska, a kobieca. Odpowiada potrzebie określenia się wobec własnej płci.

POZYCJE W KOLUZZJACH

Koluzje są nieuświadomionymi scenariuszami mającymi nas poprowadzić do realizacji najważniejszych potrzeb emocjonalnych, do uzyskania tego wszystkiego, czego zabrakło w przeszłości. Ich istota polega na tym, że obydwie strony w **różny sposób** walczą o to samo, bo ich nierozwiązane konflikty wewnętrzne są **komplementarne**. Potrzeby, które stoją za koluzjami (bycia ważnym; opieki; autonomii; tożsamości psychoseksualnej) mogą być realizowane przez różne postawy.

Te postawy się polaryzują. Możemy być w pozycji **regresywnej** wobec naszej potrzeby np. chcemy być tą osobą, która budzi zachwyt i podziw, albo możemy być w pozycji **progresywnej** - chcemy się zachwycać, uwielbiać kogoś. Podobnie jest z opieką. w regresywnej chcemy brać opiekę, w progresywnej, chcemy ją dawać. I to wszystko jest właściwe, dopóki istnieje w równowadze, a ludzie nie usztywniają się w swoich pozycjach Opiekuna i Biedusia albo Gwiazdy i Wielbiciela.

Broniąc się przed otwartym konfliktem (związany ze zmierzeniem się ze swoimi potrzebami) partnerzy mogą korzystać z wielu strategii:

- tworzyć wspólne fronty wymierzone w innych ludzi, zjawiska etc.
- wspólnie opiekować się innymi osobami - wewnątrz systemu rodzinnego np. dziećmi czy rodzicami albo na zewnątrz systemu
- angażować się w związki "na boku" aby oddelegować potrzeby, poniżyć partnera_kę, unikać bliskości, utrzymywać napięcie seksualne w relacji
- angażować się w kompulsywne lub dysfunkcyjne zachowania: alkohol, narkotyki, deregulacja pracą itp.
- angażować się w spirale kłótni i godzenia się, które pozwalają rozładować napięcie

RODZAJE KOLUZJI C.D.

KOLUZJA NARCYSTYCZNA

Problem: Pragnienie przeżywania związku miłosnego jako całkowitej zgodności, stopienie, totalnej jedności. Różnice poglądów są zagrożeniem. Partnerstwo przeżywane jest jako oddalenie i chłód.

- W jakim stopniu miłość wymaga zrezygnowania dla partnera z samego siebie, w jakim pozwala zostać sobą?
- Czy należy traktować partnera jako istotę autonomiczną, czy też jest on rozszerzeniem i przedłużeniem własnego Ja?

Narcystyczny wybór partnera_ki:

	Narcyz	Narcyz komplementarny
Cel:	Chce zastąpić partnerowi idealne Ja	Szuka w partnerze zastępczego Ja
Wyparte i delegowane na partnera:	Ja określone przez kogoś innego	Dążenie do własnego idealnego Ja

Co powoduje konflikt?

Wynika z pragnienia przeżywania bezwarunkowego przyjęcia i akceptacji w tej ważnej relacji. Osoby w relacji cierpią na zranienie narcystyczne – czyli wewnętrznie czują się bezwartościowe, czują się nieważne dla tych ważnych osób w życiu; czują, że muszą zrobić coś, żeby popłynęło uczucie. Każde z partnerów wyraża swój konflikt w inny sposób, np. On pragnie podziwu i aprobaty, ona na niego wyprojektowała całą sprawczość, uznaje go za najsilniejszego, najbardziej sprawczego, siebie przeżywa tylko jako osobę niesprawną i bezwartościową.

- Partner narcystyczny czuje się osaczony i nadmiernie idealizowany przez partnera komplementarnie narcystycznego.
- Uczucie rozczarowania i zawiedzenia nadziei przez partnera narcystycznego u partnera komplementarnie narcystycznego.
- Życie koło siebie bez kontaktu, kontrola.
- Częsta forma: konkubent, brak dzieci.

KOLUZJA ORALNA

Problem: Determinowany sfrustrowaną potrzebą opieki i troski, która nie wydarzyła się w przeszłości i która stawia obydwu partnerów w roli osób wygłodniałych poczucia bezpieczeństwa.

- Charakter oralny: emocjonalne nienasycenie, uleganie popędom i zachciankom, złe znoszenie stresu, brak ufności, uzależnienia, niskie poczucie własnej wartości, klimat ciągłego ruchu i bycia w centrum zainteresowania.
- Komplementarne dopełnienie charakteru oralnego - Macierzyński charakter opiekuńczy: chęć niesienia pomocy jako jedyna płaszczyzna porozumienia, niemożność stawiania własnych żądań.

Oralny wybór partnera_ki:

	Rola dziecka (charakter oralny)	Rola matki (charakter opiekuńczy)
Cel:	Zaspokojenie potrzeb oralnych	Pełnienie funkcji macierzyńskich
Wyparte i delegowane na partnera:	Pełnienie funkcji macierzyńskich	Zaspokojenie swoich potrzeb oralnych

Co powoduje konflikt?

Osoba biorąca, regresywna żąda dużo, ciągle wymaga interwencji, często jest emocjonalnie rozchwiana albo bardzo impulsywna, może być uzależniona, w każdym razie wymaga nadzoru i opieki. Osoba progresywna jest w trybie dostarczania, ratowania, naprawiania, przeżywając z jednej strony silne uczucia przywiązania, a z drugiej coraz silniejszą frustrację wokół tego, że jej potrzeby są niezaspokojone. Osoba regresywna może być twórcza, sprawiać wrażenie niezależnej, ale bez dopełnienia w postaci swojego opiekuna/opiekunki gubi się i przeżywa dramaty.

- Obniżenie poczucia wartości u biorcy, rosnące wymagania w stosunku do strony opiekuńczej i coraz większy strach przed okazywaniem wdzięczności.
- Coraz mniejsze zaspokojenie u partnera komplementarnego, wymaganie wdzięczności i odmawianie wsparcia, zazdrość.

KOLUZZJA ANALNO-SADYSTYCZNA

Problem: Związana z tzw. fazą analną, czyli fazą budowania niezależności i autonomii dziecka w świecie. Motywem przewodnim takiej relacji jest walka o kontrolę i władzę. Koluzja ta polega na ciągłym rozgrywaniu uległości i dominacji, jako elementów tworzących relację.

- Kwestia przyzwolenia na autonomię partnera, wybór środków kontroli.
- Ambiwalecja wobec aktywności i bierności, autonomii i zależności, uporu i ustępowania, oszczędności i rozrzutności.
- Charakter analno-aktywny: żądanie szacunku i posłuszeństwa, otwartości i poświęcenia, pedanteria, zrządzenie, oszczędność jako sposoby władzy.
- Charakter analno-pasywny: chęć pocucia bezpieczeństwa i scedowania rozwiązywania problemów, ale też pozbawianie pewności siebie partnera przez niejasne zachowania.

Wybór partnera_ki (władca - poddany):

	Autonomiczny władca	Zależny poddany
Cel:	Autonomiczne panowanie	Pasywna zależność
Wyparte i delegowane na partnera:	Lęk przed rozstaniem i pragnienie zależności	Pragnienie autonomii

Co powoduje konflikt?

Osoba progresywna wymaga podporządkowania, szacunku, egzekwuje kontrolę i chce uległości i dostosowania od osoby regresywnej. Osoba regresywna najpierw podporządkowuje się decyzjom i wyborom drugiej strony, rezygnuje z własnej autonomii, np. z pracy, z tożsamości, aby uzyskać poczucie bezpieczeństwa, później może przeżywać frustracje i chęć oswobodzenia się. Przy czym zupełnie nie chodzi o siłę fizyczną, a o aspekt psychiczny.

- Przejaskrawiona forma związku władca-poddany.
- Dominacja i podległość są rozgrywane z różnych perspektyw. Jedna osoba może być na zmianę kontrolująca i kontrolowana.

KOLUZJA FALLICZNO -EDYPALNA

Problem: W rozwoju dziecka ta faza odpowiada za identyfikację z własną płcią, jej cechami i właściwościami.

- Błędne, neurotyczne postawy wobec roli związanej z płcią. U kobiet przejawia się to w pozornej kobiecości, u mężczyzn w pozornej męskości. Np. egzaltacja i uwodzicielska teatralność jednej strony (histerycznej) oraz współistniejąca, bierna, zahamowana postawa drugiej strony.
- Geneza: nierozwiązane konflikty z rodzicami, brak możliwości pozytywnej identyfikacji z rodzicem swojej płci, brak odzwierciedlenia pozytywnych jakości związanych z płcią

Co powoduje konflikt?

Utkwienie w silnie stereotypowych rolach i łącznie się z osobami, które też mają podobne wyzwanie będzie prowadziło do wyjątkowania związków, braku możliwości rozwoju i samorealizacji, a także ignorowania lub traktowania wrogo partnera/partnerki. Skoro nie lubię cech męskich u siebie, a związałam się z bardzo samczym mężczyzną, to z czasem zacznę nie znosić tej jego samczości i jednostronności.

Wybór partnera_ki (w koluzji falliczno-edypalnej):

	Mężczyzna	Kobieta
Cel:	Sprawdzenie się jako mężczyzna	Akceptacja pozycji pasywno-kobiecej
Wyparte i delegowane na partnera:	Skłonności pasywno-kobiece	Własne dążenie do odgrywania męskiej roli

Przyciągają nas emocjonalnie te osoby,
które mają na wierzchu, to co my chowamy.

COPYRIGHT © 2021 | NIEDŹWIECKA O ZMIERZCHU

Wszelkie prawa zastrzeżone. Żadna część tej publikacji nie może być powielana, rozpowszechniana ani przekazywana w jakiejkolwiek formie lub w jakikolwiek sposób, w tym przez kopiowanie, nagrywanie lub inne elektroniczne lub mechaniczne metody bez uprzedniej pisemnej zgody autora, z wyjątkiem krótkich cytatów i niektórych innych niekomercyjnych zastosowań dozwolonych przez prawo autorskie.

niedzwiecka.net